

CEDAW Roma Shadow Report

Prezentuje: **Svetlana Ilić**
BIBIJA-Romski ženski centar, Beograd

Rezultat zajedničke inicijative:

- Evropskog centra za prava Roma (ERRC), Budimpešta
- BIBIJE-Romskog ženskog centra, Beograd
- Ženskog prostora, Niš
- i EUREKE, Subotica i Sombor

-
- Izveštaj nije sveobuhvatan
 - Sadrži samo ključne oblasti koje su od značaja za Romkinje u Srbiji a koje su pokrivenne Konvencijom
 - Osnovna prepreka sveobuhatnom izveštaju bio je nedostatak vremena za njegovu pripremu i zato...
 - ...Postoji samo u engleskoj verziji

KLJUČNE OBLASTI koje obuhvata izveštaj iz senke

- *NASILJE NAD ŽENAMA*
- *OBRAZOVANJE*
- *ZAPOŠLJAVANJE*
- *ZDRAVLJE*

OPŠTI ZAKLJUČCI

- Uslovi života Romkinja su veoma loši – neadekvatni uslovi stanovanja i siromaštvo
- Romkinje u Srbiji u velikom broju slučajeva ne poseduju lična dokumenta (posebno ranjive grupe su izbeglice, IRL i povratnice po readmisiji)
- Romkinje ne učestvuju u organima vlasti niti na mestima odlučivanja
- Zakoni i strategije usmerene na poboljšanje položaja Roma nisu rodno osetljive i nedovoljne su za zadovoljavanje potreba Romkinja

NASILJE NAD ŽENAMA

- 1 - je sistemsko i široko rasprostranjeno kako unutar zajednice tako i izvan nje
- 2- nepoverenje u policiju – veoma niska stopa prijavljivanja slučajeva – neke žrtve naknadno maltretirane i od strane policije
- 3- izvan zajednice nasilje se manifestuje napadima neo-nacističkih grupa
- 4- unutar zajednice najčešći vid je nasilje u porodici (75% od ispitanih)

-
- 5- Romkinje kao žrtve nasilja u porodici retko traže medicinsku i drugu vrstu pomoći
 - 6- država nije uspela da stvori efikasne mehanizme za zaštitu i podršku za žene žrtve nasilja
 - 7- kriterijum prijema u sigurne kuće (finansirane od strane države) indirektno diskriminišu Romkinje
 - 8- visoki stepen nasilja nad Romkinjama se često povezuje sa odsustvom alternativnog smeštaja, obrazovanja i zaposlenja.

OBRAZOVANJE

- 1- Romkinje se suočavaju sa nizom prepreka u pristupu obrazovanju (siromaštvo, tradicija, diskriminacija, kult devičanstva, predrasude)
- 2- praksa smeštanja romske dece u specijalne škole (nepoznavanje srpskog jezika, ekonomski razlozi)
- 3- neposedovanje ličnih dokumenata potrebnih za upis deteta u školu

-
- 4- u nekim školama romska deca su odvojena u poseban romska odeljenja, a u mešovitim su obično prisiljena da sede u poslednjim klupama
 - 5- često su na osnovu etniciteta i pola verbalno i fizički maltretirani od strane drugara i nastavnika
 - 6- jezičke barijere i nedostatak pozitivnih modela su dodatna prepreka u pristupu obrazovanju romskih devojčica

ZAPOŠLJAVANJE

- 1- veliki broj Romkinja nema mogućnost stalnog zaposlenja (nizak nivo obrazovanja, diskriminacija pri zapošljavanju)
- 2- Romkinje se suočavaju sa direktnom i indirektnom diskriminacijom prilikom zapošljavanja
- 3- zaposlene Romkinje prijavljuju diskriminaciju na radnom mestu (etnički zasnovana)
- 4- veliki broj Romkinja je isključen iz sistema socijalnih beneficija i ekonomski su nesigurne radeći u okviru sive ekonomije

ZDRAVLJE

- 1- zdravstveno stanje Romkinja je lošije u odnosu na opštu populaciju (loši životni uslovi, siromaštvo i nezavidan položaj u opštem sistemu)
- 2- neposedovanje ličnih dokumenata
- 3 – suočavaju se sa nehumanim i degradirajućim tretmanom od strane lekara i drugog osoblja što nekada dovodi i do odbijanja da pruže medicinsku pomoć
- 4 – diskriminacija je posebno vidljiva u oblasti reproduktivnog zdravlja, kao i u okviru hitne medicinske nege (dve najčešće korišćene usluge)